

Av. Zeynep Aybike HİNDİSTAN

**KİRALIK KASA SÖZLEŞMELERİNDE
BANKANIN SORUMLULUĞU**

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026**

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1343
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi

Yayın No | Publication Number: 2026/93

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Özel Hukuk Yüksek Lisans Tezleri Dizisi No: 106

Kitap Adı: Kiralık Kasa Sözleşmelerinde Bankanın Sorumluluğu
Book Title: Bank's Responsibility in Safe Deposit Box Agreements
ISBN: 978-625-8585-93-3
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786258585933

Yazar(lar) | Author(s): Av. Zeynep Aybike HİNDİSTAN | orcid.org/0009-0008-1016-2595
Kurum | Institution: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Konu Kategorisi | Subject Categories: Kiralık Kasa Sözleşmesi, Bankacılık Hukuku

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 122

Yayın Tarihi | Publication Date: Temmuz 2026 | July 2026
Yayın Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalayer Tosyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

ÖNSÖZ

Bu çalışmada; ülkemizde yaygın olarak kullanımına karşın doğrudan ve açık bir düzenlemesi bulunmayan kiralık kasa sözleşmelerine ilişkin olarak uygulamada yaşanan uyumsuzluklara dikkat çekilmesi, kiralık kasa sözleşmesinin hukuki nitelendirmesinin yapılması, tarafların hak ve yükümlülükleri ile bankanın sözleşmesel sorumluluğunun kapsamının belirlenmesi ve sorumluluğu bulunan bankaya karşı uygulanacak yaptırımın tespiti amaçlanmıştır.

Öncelikle tez danışmanlığımı üstlenerek beni onurlandıran saygıdeğer hocam Doç. Dr. Tülay AYDIN ÜNVER'e gerek yüksek lisans derslerindeki katkılarından ötürü gerekse tez yazım sürecindeki yönlendirmeleri, değerlendirmeleri ve desteklerinden ötürü sonsuz şükranlarımı ve saygılarımı sunarım.

Tez savunma jürimde yer alarak kıymetli görüş ve eleştirileri ile çalışmama akademik katkıda bulunan değerli hocalarım Doç. Dr. Barış DEMİRSATAN'a ve Doç. Dr. Şeyda DURSUN KARAAHMETOĞLU'na teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans derslerine katılma fırsatı yakalayabildiğim için kendimi şanslı hissettiğim ve şahsımı destekleyici yönlendirmelerde bulunan değerli hocam Doç. Dr. Melda TAŞKIN'a çok teşekkür ederim.

Son olarak; manevi desteklerini her daim üzerimde hissettiğim çok sevgili anne, kardeşime, arkadaşlarıma, ve hayatımdaki en büyük şanslarımdan biri olan anneanneme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Zeynep Aybike HİNDİSTAN

İstanbul, 2025

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR LİSTESİ	IX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKACILIK İŞLEMLERİ İÇERİSİNDE KİRALIK KASA SÖZLEŞMESİ

I. BANKACILIK İŞLEMLERİ	3
A. Genel Olarak	3
B. Tevdi İşlemleri	4
1. Dar Anlamda Tevdi.....	5
2. Geniş Anlamda Tevdi	6
a. Açık Tevdi.....	6
b. Kapalı Tevdi.....	7
II. KİRALIK KASA SÖZLEŞMESİNE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER	7
A. Kiralık Kasa Sözleşmesinin Tanımı.....	7
B. Kiralık Kasa Sözleşmesinin Esaslı Unsurları.....	9
1. Kasa Kullanımının Devri	10
2. Taraflardan Birinin Banka Diğzerinin Müşteri Olması	10
3. Bedel Ödeme.....	11
4. İrade Beyanı	11
C. Sözleşmenin Hukuki Niteliği.....	12
1. Saklama Sözleşmesi Görüşü	12
2. Kira Sözleşmesi Görüşü.....	14

3. Karma Sözleşme Görüşü.....	15
4. Görüşümüz.....	15
D. Sözleşmenin Şekli.....	17
III. TARAFLARIN SÖZLEŞMEDEN KAYNAKLANAN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	19
A. Banka Müşterisinin Hak ve Yükümlülükleri	19
1. Kasa Kiralama Bedelini Ödeme.....	19
2. Kasayı Özenle Kullanma	21
3. Kasayı Başkasına Kiralamama.....	22
4. Kasayı ve Kasa Anahtarlarını İade Etme	23
a. Genel Olarak	23
b. Banka Müşterisinin Ölümü Halinde Kasa İşlemleri	23
B. Bankanın Hak ve Yükümlülükleri	25
IV. KİRALIK KASA SÖZLEŞMESİNDE ZİLYETLİK.....	25
A. Zilyetlik Kavramı.....	25
B. Kiralık Kasa İle İlgili Zilyetlik Durumları	27
1. Kiralık Kasanın Zilyetliği	27
2. Kasa Kapısının Zilyetliği	28
3. Kasa Dairesinin Zilyetliği.....	29
4. Kasa İçeriği Üzerindeki Zilyetlik.....	29
C. Kasa İçeriği Üzerindeki Zilyetliğin Hukuki Sonuçları.....	30
1. Teslime Bağlı Taşınır Rehni	30
2. Bankanın Kasa İçeriği Üzerinde Hapis Hakkı	32
3. Kasa İçeriğinin Haczi.....	33

İKİNCİ BÖLÜM

BANKANIN HUKUKİ SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN ESASLAR

I. KAYNAĞI BAKIMINDAN SORUMLULUK ÇEŞİTLERİ.....	35
A. Genel Olarak.....	35
B. Sözleşmeden Doğan Sorumluluk	36
C. Sözleşme Dışı Sorumluluk.....	38
1. Kusur Sorumluluğu.....	39

2. Kusursuz Sorumluluk (Sebepl Sorumluluğu)	41
II. BANKANIN SÖZLEŞMESEL SORUMLULUĞU	42
A. Bankanın Sözleşmesel Sorumluluğunun Güven İlkesi Yönünden İncelenmesi	42
1. Güven İlkesi	42
2. Bankacılık İlişkilerinde Güven İlkesinin Sorumluluğa Etkisi	42
B. Bankanın Sözleşme Öncesi Sorumluluğu (Culpa in Contrahendo)	44
C. Bankanın Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Sorumluluğunun Şartları	46
1. Bankanın Sözleşmeye Aykırı Davranması	46
a. Kiralık Kasanın Kullanımını Banka Müşterisine Bırakma Yükümlülüğünün İhlali	46
b. Banka Müşterisinin Kasaya Erişiminin Sağlanmaması	47
c. Kasanın Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğünün İhlali	48
d. Sır Saklama Yükümlülüğünün İhlali	49
2. Müşterinin Zarara Uğraması	51
3. Kusur	52
4. İlliyet Bağı	53
D. Bankanın Sorumluluđunu Kaldırmaya Yönelik Düzenlemeler	54
1. Banka ve Banka Müşterisi Arasındaki İlişkiye Genel Bakış	54
2. Banka Standart Sözleşmeleri ve Sorumsuzluk Anlaşması	54
3. Genel İşlem Şartları	57
a. Kavram	57
b. Genel İşlem Şartlarının Sonuçları	58
c. Bankaların Genel İşlem Şartlarının Denetimi	58
E. Bankanın Sözleşmenin Sona Ermesinden Sonraki Sorumluluğu	62
III. BANKANIN İFA YARDIMCILARININ FİİLLERİNDEN SORUMLULUĞU	63
A. Genel Olarak	63
B. Banka ve Müşteri İlişkileri Kapsamında Yardımcı Kişinin Durumu	66
C. Yardımcı Kişilerin Fiillerinden Sorumsuzluđa İlişkin Anlaşmalar	67
IV. BANKANIN HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞU	67
V. BANKANIN SÖZLEŞMESEL SORUMLULUĞU İLE HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞUNUN YARIŞMASI	68

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KİRALIK KASA SÖZLEŞMELERİNDE BANKANIN SÖZLEŞMESEL
SORUMLULUĞUNUN SONUÇLARI

I. KASA İÇERİĞİNİN ÇALINMASI VEYA KAYBOLMASI HALİNDE	
MÜŞTERİNİN ZARARLARINDAN SORUMLULUK	71
A. Genel Olarak	71
B. Müşteri Tarafından Kayıp / Çalıntı Bildiriminin Yapılmış Olması	73
C. Müşterinin Zararını İspat Sorunu	75
D. Bankanın Özen Yükümlülüğünün Ağırlaştırılmasının Hukuki Sorumluluğa Etkisi	77
II. MÜŞTERİ TARAFINDAN BANKAYA YÖNELTİLEBİLECEK	
TALEPLER	78
A. İfa Davası	79
B. Tazminat Davası	80
1. Genel Olarak	80
2. Tazmin Edilecek Zarar	81
a. Müsbet (Olumlu) Zarar	81
b. Maddi Zarar	83
aa. Fiili Zarar	84
bb. Yoksun Kalınan Kar	84
c. Manevi Zarar	85
C. Sözleşmenin Feshi	87
III. YARGI YOLU	88
A. Tazminatın Belirlenmesi	88
B. İspat	90
C. Görevli Mahkeme	92
D. Yetkili Mahkeme	94
IV. ZAMANAŞIMI	95
SONUÇ	97
KAYNAKÇA	101

KISALTMALAR LİSTESİ

a.e.	: Aynı eser
a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
AndHD	: Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
b.	: Bent
BAM	: Bölge Adliye Mahkemesi
BATİDER	: Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi
Bank. K.	: 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu
BGB	: Das Bürgerliche Gesetzbuch
BGE	: Die Entscheidungen des Schweizerischen Bundesgerichts
BK	: 818 Sayılı Eski Borçlar Kanunu
Bkz./bkz.	: Bakınız
c.	: Cümle
C.	: Cilt
CD	: Ceza Dairesi
E.	: Esas Numarası
f.	: Fıkra
ff.	: die folgenden
HD	: Hukuk Dairesi
HFD	: Hukuk Fakültesi Dergisi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
HMK	: 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
İİK	: 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu
K.	: Karar Numarası
Karş./karş.	: Karşılaştırınız

X

m.	: Madde
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
SÜHFD	: Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
T.	: Tarih
TBK	: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu
TCK	: 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu
THD	: Terazi Hukuk Dergisi
TKHK	: 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK	: 4271 Sayılı Türk Medeni Kanunu
vb.	: ve benzeri
VİVK	: 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu
yuk.	: yukarıda